№ 59. Środa 12. Marca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina miejska *Starego Sambora* ofiarowała się dla polepszenia dotacyi miejscowej szkoły trywialnej, podwyższyć dotychczasową płacę nauczyciela trywialnego zacząwszy od 1. stycznia 1862 z 210 zł. na 250 zł. w. a., a pomocnika szkolnego ze 105 zł. na 150 zł. w. a. z funduszów kasy miejskiej, a ostatniemu oprócz tego dodać stosowne pomieszkanie, albo w braku jego roczne pauszale na to w kwocie 30 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty w kraju podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Przegląd polityczny.

Lwów, 12. marca. Nie mamy na dzisiaj żadnych wiadomości w sprawach krajowych. Polemika pomiędzy *Donau Zeitung* i *Presse* w przedmiocie finansowych pomysłów głównego redaktora Pressy prowadzona, przeniosła się i do innych dzienników wiedeńskich, a *Vaterland* i *Neueste Nachrichten* zgadzają się z Donau Zeitung w wykazywaniu niepraktyczności tych pomysłów.

Dotąd nie odebraliśmy jeszcze doniesień wyjaśniających obecną krizys ministeryalną w Berlinie. Wiemy tylko, że izba panów przyjęła projekt do prawa o odpowiedzialności ministrów z małemi zmianami. Izba deputowanych zajmowała się zmianą niektórych szczegółów regulaminu swego, a komisya jej przystąpiła już do rozbioru projektu do prawa o reformie organizacyi wojskowej. Dziennik drezdeński zamieścił dosłownie wspólną notę przez Austryę i Prusy w sprawie elektoratu heskiego sejmowi związkowemu w Frankfurcie podaną, którą jako dokument urzędowy w właściwej rubryce zamieścimy.

Wiadomości z Veracruz do Paryża nadesłane i w Monitorze umieszczone, wyrażają wielkie nieukontentowanie z dotychczasowego postępu wyprawy mexykańskiej, obwiniają zaś głównie dowódzcę kontyngensu hiszpańskiego jenerała Prim, o nieczynność i niepotrzebne wdawanie się w negocyacye z władzami mexykańskiemi. Zbliża się tymczasem pora, w której pobyt w nadbrzeżu mexykańskiem staje się nader niebezpiecznym dla Europejczyków, z powodu niezdrowego klimatu. Wojska sprzymierzone dotąd jeszcze przystani w Veracruz nie opuściły i zdawałoby się ze szczegółów przez *Independance belge* podanych, iż wojsko hiszpańskie nie zostało dostatecznie zaopatrzone w środki transportu, nieodzownie potrzebne w kraju pozbawionym dróg i gościńców, w którym wojsko liczyć nie może na znalezienie dostatecznej dla siebie żywności, lecz takową ze sobą prowadzić musi.

W Anglii parlament zamuje się dotąd czysto wewnętrznemi sprawami. Była tylko interpelacya względem zamordowania doktora O'Carthy w Pizie, wystawiająca władze bezpieczeństwa piemonckie w bardzo niekorzystnem świetle. — Królowa żyje dotąd jeszcze w zupełnej samotności po śmierci księcia małżonka. — Dzienniki angielskie nie dowierzają szumnym doniesieniom unionistów amerykańskich o zupełnej porażce separatystów i bliskiem zakończeniu walki. Anglicy sądzą, że unia nie rychło zdoła zapełnić przepaść, państwa południowe od północnych dzielącą.

Nadzwyczaj ostra zima tegoroczna stłumiła na czas niejaki powstanie w Neapolitańskiem. Teraz za nadejściem cieplejszej pory znów liczne pojawiają się bandy i dzienniki zapełnione są wieściami o ich działaniu.

W Portugalii ministeryum Loulé skompletowało się członkami większości Kortezów. Ma ono zamiar przystąpienia do przedaży dóbr klasztorów żeńskich, których wartość na cztery miliony funtów szterlingów podają. Obawiać się potrzeba, że postępowanie to wzbudzi niechęć wielkiej części ludności; nie dawno bowiem mieliśmy wiadomości, że już zamiana dóbr duchownych na hipoteki rządowe miejscowe wywołała zaburzenia.

W Rosyi komitet do przeprowadzenia emancypacyi włościan pod prezydencyą Wielkiego księcia Konstantego urządzony, zajęty jest wynalezieniem środków pieniężnych, gwoli ułatwienia szlachcie przebycia epoki przechodowej, bez wielkiego szwanku na majątkach i dochodach. Dzienniki Petersburskie ogłosiły budżet specyalny Wielkiego księstwa Finlandzkiego.

Z Grecyi nic nowego. Powstanie nie rozszerza się wprawdzie, lecz dotąd jeszcze nie stłumione.

Sprawy krajowe.

Protokół ósmego posiedzenia rady miejskiej odbytego na dniu 23. stycznia 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.

Obecnych pp. radnych 82. — Z nieobecności nieusprawiedliwionych 5.

Na wstępie odczytanym był protokół posiedzenia rady miejskiej w dniu 16. stycznia 1862 r. odbytego, któren przez zgromadzenie rady przyjętym i należycie podpisanym został.

Na wstępie przystąpiono do obrad nad sprawami na porządku dziennym zapisanemi.

L. m. 28.195, l. r. 390. Sprawozdawca radny p. Piątkowski.

Na wniosek magistratu przez sekcyę II. poparty uchwalono większością głosów nadać obywatelstwo miasta cieśli Antoniemu Feit, zaś przy l. m. 28.696, l r. 388 wniesione przez magistrat nadanie obywatelstwa szewcowi Michałowi Karolowi Neister lat 20 liczącemu, uchwalono wstrzymać, dopóki się nie wykaże, że od wojska uwolnionym jest.

Sprawozdawca radny p. Dr. Sękowski.

L. m. 29.854, l. r. 436. Na wniosek magistratu przez sekcyę II. poparty uchwalono:

1. Wydać małżonkom Ignacemu Dominik i Oktawii Lewakowskim cessyę pierwszeństwa hipotecznego dla pożyczki 10.000 zł. z przy. z banku wiedeńskiego na hipotekę realności Snopków zwanej zaciągnąć się mającej przed prawem na rzecz miasta Lwowa z kontraktu dzierzawnego propinacyi za rogatką sichowską na realność Snopków (dom. 26 pag. 134 n. 16 on.) intabulowanemi, pod warunkami,

a) że małżonkowie Lewakowscy wydadzą osobny dokument, mocą którego prawa miasta Lwowa jak wyżej dotąd tylko na $^2/_3$ częściach realności pod 538, 563, 619 i $646^1/_4$ intabulowane, także na pozostałej $^1/_3$ tychże realności Oktawii Lewakowskiej dalej na całą realność 649, 569, 878, 879 i $880^1/_4$ zostaną rozciągnięte i tamże intabulowane;

b) że w hipotece na realnościach l. 538, 563, 619, 646 i $649^1/_4$ włącznie z gruntem 22 morgów 1037 sążni kwadratowych dom. 57, p. 379 nr. 21 haer. nabytym poprzedzać mają — prawom miasta Lwowa tylko suma 6000 złr. miasta Drohobycz i pożyczka 10.000 złr. z banku wiedeńskiego zaciągnąć się mająca, a na wszystkich innych realnościach tylko suma 10.000 złr. z przy. — że zatem wszelkie inne, tak już teraz hypotekowane ciężary, jakoteż i te któreby przed intabulacyą praw miasta Lwowa do tabuli weszły, mają być wykreślone z jedynym wyjątkiem pozycyi dom. 57, p. 373, n. 17 on. służebnictwo drogi, nakoniec

c) że wszystkie koszta dokumenta i intabulacyi ponieść mają małżonkowie Lewakowscy.

2. By dokument według projektu przez syndyka miasta przedłożonego wygotować i temuż wręczyć z poleceniem wydania takowego małżonkom Lewakowskim skoro przekonanie poweźmie, że powyższe warunki pod *a)* i *b)* dopełnili.

L. m. 21.986 l. r. 412. Komisya lustracyjna byłego wydziału miasta uznała za dobre wydać z lasów miejskich potrzebny materyał na ogrodzenie folwarków we wszystkich dobrach miejskich, bowiem płoty, aczkolwiek według słów kontraktów dzierzawnych obowiązkiem dzierzawców było, płoty własnym kosztem utrzymywać, prawie wszędzie poznikały.

Potrzebną ilość materyałów w ogółowej wartości 1146 złr. 7 cent. Magistrat w nadziei approbaty zaasygnował, i już niektórym dzierzawcom wszystko, niektórym zaś część wydaną została.

Magistrat zgodnie z sekcyą II. wnoszą tedy:

a) aby uznaną przez komisyę ilość materyałów na płoty wydać, mianowicie do tych folwarków, które tylko część otrzymały, asygnować resztę z tym dodatkiem, że dzierzawcy materyał własnym kosztem, to jest koły w zimie, a chrust na wiosnę wyrębać i wywieźć, także z niego płot wystawić mają.

b) aby zobowiązać nadzór nad dobrami prowadzącego urzędnika magistratu pod odpowiedzialnością, by dopilnował spotrzebowanie tego materyału na cel oznaczony,

c) aby płoty do inwentarzy zapisać, i żeby takowe nadal przez dzierzawców w dobrym stanie utrzymywane były.

Zgromadzenie rady miejskiej zatwierdza.

L. m. 27.645, l. r. 411. — Na wniosek magistratu i sekcyi II. uchwalono:

przyzwolić włościanom z Sichowa pod lasem Maruszka zwanym — osiadłym — z łaski na lat trzy czerpać i wynosić wodę ze źródła w lesie przy granicy winnickiej położonego, i tym celem ścieżką przez las miejski przechodzić pod warunkiem,

by bydło do pojenia przez las miejski nie przepędzali, i w urzędzie protokolarnie zeznali, że czerpanie wody i przechodzenie przez las do źródła nie z obowiązku, jeno z łaski używać będą, i prawo służebnictwa sobie nie przywłaszczą.

L. m. 21.537, l. r. 415. — W rewirze Hołoska istnieje dominikalna gajówka, która w metryce r. 1820 mylnie na imię leśnego Walentego Zygalińskiego zapisaną została, i tenże od niej podatek tak gruntowy jak i domowy opłacał.

Dziś jego syn Wojciech, także leśny w usługach miasta, przeprowadzając się do nowego domku mieszkalnego dla gajowych wystawionego, przyznaje miastu własność gruntu wzmiankowanego pod gajówką w środku lasu dominikalnego wydzielonego, żąda zwrot zapłaconego w zastępstwie miasta podatku i pozwolenie wystawienia z materyału starego walącego się domu szopę do użytku dla gajowych.

Magistrat zgodnie ze sekcyą II. wnoszą tedy: 1. Gdy podanie Wojciecha Zygalińskiego prawdopodobnie nie przez niego samego podpisane, a ważne pod względem przyznania miastu własności gruntu gajówki mylnie w metryce na Walentego Zygalińskiego zapisanego, więc należy sporządzić dokładny dokument na zrzeczenie się własności tego gruntu i przyznanie jego miastu od wszystkich sukcesorów Walentego,

2. zwrócić mu zapłacone w zastępstwie miasta podatki za odbiorem dekretu byłego ferwaltera Nawratil do l. 1087 ex 844,

3. odpisać podatki z zawalonej starej gajówki, a przenieść takowe na nową,

4. wydać stary materyał Wojciechowi Zygalińskiemu pod warunkiem, by z niego szopę postawił, i takowa własnością miasta pozostała, nakoniec

5. polecić reambulacyę podobnych pierwotnie własnością miasta byłych a nieprawnie na gajowych zapisanych gajówek we wszystkich dobrach miejskich. — Rada miejska zatwierdza. (C. d. n.)

(Dalszy ciąg nowych statutów banku narodowego austryackiego.)

Według §. 47 dyrekcya banku zarządza majątkiem bankowym składa się zaś z gubernatora, dwóch jego zastępców i dwunastu dyrektorów. Gubernatora mianuje Cesarz (§. 48), pobiera on pensyę z funduszów bankowych. Dwóch zastępców gubernatora wybiera dyrekcya z pośród siebie na lat trzy (§. 49), po których upływie na nowo wybrani być mogą. Cesarz zatwierdza wybór zastępców gubernatora (§. 50). Dyrektorowie wybierani są na lat trzy (§. 51), po upływie tego czasu znow na nowo wybrani być mogą. Każdy zastępca gubernatora i każdy dyrektor deponować musi w banku 25 akcyj na imie jego zapisanych (§. 52). Zastępcy gubernatora i dyrektorowie nie pobierają żadnej płacy (§ 53). Według §. 54 gubernator banku, zastępcy jego i dyrektorowie ślubować będą wierne i dokładne zachowanie statutów i regulaminów bankowych, popierania dobra i interesu banku wszelkiemi siłami, gorliwe i uczciwe sprawowanie zarządu, tudzież zachowanie tajemnicy pod względem czynności bankowych. Dyrekcya prowadzi czynności banku pod firmą „Bank narodowy austryacki" i używać będzie pieczęci z poprzednim herbem państwa, napisem tym okolonym (§. 55). Dyrekcya podzieli się na sekcye według różnolitych czynności bankowych (§. 56), głównie zaś wysadzi z pośród siebie komitet z trzech członków złożony, ku dopilnowaniu stosunku emisyi banknotów do zapasu metalicznego w §. 16 oznaczonego. Dyrekcya oznacza zasady postępowania zakładów filialnych. Dyrekcya mianuje urzędników i sługi bankowe (§. 57), oznacza dla nich pensye i wynagrodzenie. Gubernator, jego zastępcy i dyrektorowie, tudzież członkowie wydziału odpowiedzialni są rządowi i akcyonaryuszom za uchwały, do których wpływali, tudzież za rzetelne sprawowanie zarządu majątku bankowego i dopilnowanie statutów i regulaminów bankowych.

Dział V. traktuje o stosunku banku narodowego do rządu. Według §. 59 ustanowiony jest komisarz rządowy i jego zastępca z głosem doradczym w obradach (§. 60) i mający veto zawieszające skutek uchwały (§. 60). Kwestye sporne w wewnętrznym zarządzie rozstrzyga ministerstwo skarbu, od decyzyi tegoż wolny rekurs do pełnej rady ministrów (§. 62). Według §. 63 pomnożenie lub zmniejszenie funduszu bankowego, założenie lub zwinięcie filii bankowych, tudzież rozwiązanie spółki bankowej przed espiracyą przywilejów nie może nastąpić jeno za przyzwoleniem ministerstwa skarbu. Według §. 64 bank może eskontować rządowi wexle według statutów, inne zaś czynności z rządem tylko na drodze komisowej załatwiać będzie. Saldo z takowych czynności wynikające każdego miesiąca z gotowiźnie wypłacone być winno.

Dział VI. i ostatni wylicza szczególne przywileje instytutu bankowego i w §. 65 przyznaje bankowi wolność od podatków, krom opłat podatku zarobkowego i gruntowego od realności bankowych. §. 66 uwalnia księgi bankowe od stempla, również jak i dokumenta przez bank wystawione. §. 67 stanowi, że fałszowanie banknotów, akcyi i obligacyi bankowych, kuponów do nich należących i talonów, karane będzie jako zbrodnia fałszowania publicznych papierów kredytowych, — fałszowanie zaś dokumentów bankowych tak jak fałszowanie publicznych dokumentów. §. 68 stanowi, iż forum banku w sprawach wexlowych będzie sąd handlowy wiedeński, zaś w innych sprawach sąd krajowy niższo-austryacki. Jako powód może zaś bank działać bądź przed forum powyższem dla siebie ustanowionem, bądź przed tym sądem, do którego pozwany należy. Według §. 69 bank nie przyjmuje bezpośrednio żadnych zapowiedzeń lub ostrzeżeń prawnych, takowe nastąpić muszą na właściwej drodze sądowej. Bank zaś nie ma prawa złożenia do depozytu sądowego procenta, dywidendy, kupony i zastawy zakwestyonowane aż do ukończenia sporu. Również według §. 70 sądy właściwe zawezwą bank do zanotowania w księgach swych wszelkich dyspozycyj sądowych, zapadłych w przedmiocie kapitałów, akcyi lub zastawów bankowi powierzonych. Według §. 70 bank udzielać będzie wyjaśnień jedynie właścicielom akcyj i powierzonych mu zastawów. Amortyzacya akcyj, listów zastawnych i dokumentów bankowych (krom asygnacyi §. 28) przysługa sądom krajowym wiedeńskim, i ulega tym samym przepisom, co amortyzacya papierów rządowych. §. 73 stanowi, iż przedawnienie już podniesionych dywidend następuje w trzech latach, na korzyść funduszu rezerwowego; wolno jednak bankowi wyjątkowo odstąpić od tego przepisu. Na sumy pochodzące z czynności przekazowych (Girobank) zapowiedzenie położone być nie może (§. 74); takowe dopiero po zapadłym prawomocnym wyroku wydane być mogą. §. 75 przyznaje bankowi prawo pierwszeństwa w windykacyi swych należności do wszelkiej własności dłużnika, w posiadaniu banku zostającej, bez względu na rodzaj czynności, w skutek których własność ta przeszła w posiadanie banku. Nadto bank na własności tej egzekwuje sam bez interwencyi sądowej wierzytelności swoje, bez względu na jakie bądź spory i pretensye osób trzecich. Przy rozwiązaniu spółki bankowej (§. 76) dyrekcya za porozumieniem się z wydziałem, przystąpi do zrealizowania wszelkiego ruchomego i nieruchomego majątku banku i do zaspokojenia wszelkich pasywów bankowych. Reszta z realizacyi pozostała rozdzieloną będzie pomiędzy spólników w miarę posiadanych akcyj. Według §. 77. potrzeba większości z trzech czwartych części złożonej, do uchwały stanowiącej na ogólnem zgromadzeniu o rozwiązaniu spółki bankowej, przed expiracyą terminu przywilejem naznaczonego. Dyrekcya bankowa obowiązana będzie podać w *Gazecie wiedeńskiej* i w jednej gazecie zagranicznej do publicznej wiadomości ogłoszenie, iż rzecz o rozwiązaniu spółki bankowej na ogólnem zgromadzeniu traktowana będzie, a to na cztery tygodnie przed zebraniem tegoż zgromadzenia. Nakoniec §. 78 stanowi iż wszelkie spory pomiędzy ogólnem zgromadzeniem a dyrekcyą, tudzież spory z powodu rozwiązania spółki bankowej pomiędzy tąż spółką a osobami trzeciemi powstać mogące, oddane będą pod ostateczną decyzyę sądu najwyższej instancyi, bez dalszego rekursu.

Portugalia.

Lizbona, 27. lutego. (Nowe ministeryum.) Skutkiem przesilenia ministeryalnego jest nowy skład gabinetu Loulego. Wszyscy nowi ministrowie należą do większości izby deputowanych, w której zasiadali od dawna i nabrali wiele doświadczenia w sprawach politycznych. Ale ponieważ takie nowe kombinacye zwykle osłabiają stronnictwo polityczne, przepowiadają, że ministeryum nie ostoi się długo. Ministeryum zapowiedziało, że będzie trzymać się polityki poprzedniego gabinetu, że przyjmie jego projekta do ustaw za swoje, i powoli przystąpi do sprzedaży majątków klasztorów żeńskich, gmin itd. ocenionego na 4 miliony funt. sztr.

Anglia.

Londyn, 9. marca. (Doniesienia dworu.) Królowa znowu odbywa codziennie małe przejazdki w okolice Osborne. Odwiedziny księcia Brabancyi trwały tą raza bardzo krótko. Dnia 6go b. m. pożegnał rodzinę królewską, i statkiem „Ceylon" udał się do Gibraltaru, gdzie dla kuracyi pewien czas zabawi.

Znakomite damy angielskie ofiarowały Królowej Maryi przepyszne dzieło sztuki przedstawiające fortyfikacye Gaety, ze srebra, i otrzymały przyjazną odpowiedź Królowej.

(Sprawy amerykańskie.) Większa część dzienników angielskich ostrzega, by zwycięstwom unii amerykańskiej nie przypisywano znaczenia zbyt wielkiego, i jest tego przekonania, że jeśli przywrócenie dawnej unii nie jest niemożebnem, to przynajmniej jest mało prawdopodobnem.

(Posiedzenie parlamentu z 4. marca.) W izbie niższej Griffith zapowiada na piątek interpelacyę, czy rząd Królowej Jej Mości otrzymał od nowego rządu włoskiego (Ratazzi) zapewnienie, że wyspa Sardynia nie będzie Francyi odstąpiona. Na zapytanie pana Bentincka o zamordowanie Dr. M' Carthy w Pizach odpowiada Layard, podsekretarz spraw zagranicznych, że morderca stoi już przed sądem. Rząd Królowej Jej Mości widząc stanowcze działanie rządu włoskiego nie robił mu żadnego przedstawienia. Pan M' Evoy zapytuje, czy doszło do wiadomości rządu, że także pan Debouo, wydawca „Portafoglio Maltese", został przez oficerów włoskich i żołnierzy w własnem pomieszkaniu pobity, za co oficerowie na 3 i 2 miesiące więzienia skazani grzywną wykupili się od kary? Czy rządowi sardyńskiemu robiono względem tego przedstawienia? Pan Layard odpowiada, że rząd Królowej Jej Mości zwrócił uwagę barona Ricasolego, że nadmienieni oficerowie hańbę przynoszą flocie włoskiej. Pan Whelly zapytuje, czy adres ubolewania imieniem przełożonego i uczniów katolickiego seminaryum w Maynooth Królowej Jej Mości przesłany rzeczywiście od nich pochodzi, dziwi go bowiem niezwykła lojalność rzeczonego instytutu. Sir R. Peel, minister irlandzki, odpowiada, że nie powątpiewa o lojalności uczniów z Maynooth, i usprawiedliwia wiarogodność adresu. Pan A. Mills proponuje uchwalić, że zdaniem izby kolonie rząd własny mające powinny starać się także o wewnętrzny porządek i bezpieczeństwo. Pan Baxter wnosi poprawkę, że te kolonie powinny przyczyniać się także do obrony przeciw zewnętrznemu nieprzyjacielowi. Uchwała z poprawką przyjęta.

Francya.

Paryż, 9. marca. (Posiedzenie ciała prawodawczego.) Na posiedzeniu ciała prawodawczego z dnia 6go marca złożono już budżet wpływów i wydatków na rok 1863. Następnie rozpoczęto ogólne rozprawy nad adresem. Najprzód zabrał głos p.

Richon, i mówił o kwestyi finansowej, mówił przeciwko cyrkularzowi ministeryalnemu w sprawie towarzystwa św. Wincentego a Paulo, w końcu zaś oświadczył się za utrzymaniem załogi w Rzymie. Königswarter bronił jedności Włoch i dzienniki francuskie Włochom sprzyjające. Zupełną antitezą mowy Königswartera była mowa dep. legitymistycznego Kolb-Bernard. Żądał on we Włoszech przywrócenia stanu przed rokiem 1859, i trwała obronę świeckiej władzy Papieża przedstawiał jako właściwą dla Francyi politykę.

Jules Favre, Darimon, Henon, Picard i Olivier zaproponowali łącznie sześć dodatków (amendements) do adresu. Jak Pietri w senacie żądają oni wolnych wyborów i zniesienia praw bezpieczeństwa, sądów przysięgłych dla przewinień drukowych, ewakuacyi Rzymu i oświadczenia się Francyi za północnemi Stanami amerykańskiemi; żądają, ażeby Francya w Mexyku upominała się jedynie o wynagrodzenie bez wdawania się w wewnętrzne sprawy krajowe, żądają wolnego wyboru rad miejskich dla Paryża i Lugdunu, a w końcu chcą, ażeby ciało prawodawcze wyraziło ubolewanie nad potrzebą nałożenia nowych podatków. Dep. Königswarter i kilku innych podali wniosek, ażeby ciało prawodawcze uznało, „iż zbliża się chwila, w której Fryncya na tę lub ową stronę zdecydować się musi“.

(Wręczenie adresu.) Dnia 6go marca deputacya senatu wręczyła Cesarzowi na uroczystej audyencyi adres w senacie przyjęty. Cesarz otoczony książętami swej rodziny, między którémi znajdował się i książę Napoleon, przyjmował deputacyę o godzinie w pół do drugiej z południa. Odpowiedź jego na adres między wczorajszemi telegramami już podaliśmy.

(List cesarski. — Sprawy włoskie.) List cesarski w sprawie dotacyi jenerała Montauban wielkie zrobił w Paryżu wrażenie. Pochwalają krok ten Cesarza, zawsze jednak uważany on jest jako krok wsteczny, i sądzą, że krok ten nie byłby nastąpił, gdyby na przypadek rozwiązania obecnej izby deputowanych można liczyć na inną jeszcze wierniejszą i powolniejszą. Wielu uważa bezpośrednią komunikacyę Cesarza z reprezentacyą narodową jako rzecz bardzo niestosowną. Co do składu nowego ministeryum turyńskiego zdziwiło tu powszechnie, że Farini do niego nie należy, i sądzą, że ta okoliczność wstrzymała pierwiastkowe projekta, jakie tu składano. Zdaje się, że Ratazzi sam nie przedstawia tej rękojmii, jakiejby tu żądano, dlatego kryzys ministeryalna w Turynie jeszcze się przewlecze. Przybycie Garibaldego do Turynu miało nastąpić w skutek porozumienia z Ricasolim, i przyczynić się miało do jego upadku. Spodziewać się potrzeba, że zmiana ministrów w Turynie pokrzyżowała szyki węgierskie, gdyż, jak tu wiedzą z pewnością, partya ruchu w Węgrzech głuchą była na wszelkie propozycye Austryi, czekając, na rozwój polityki we Włoszech w nadziei, że może wojna z tej strony na wiosnę przeciw Austryi wybuchnie.

(Wiadomości z Mexyku.) Wiadomości z Mexyku nadeszłe wzbudziły tu wielkie zajęcie. Zdaje się, że Mexykanie nie chcą nic wiedzieć o restauracyi w duchu monarchicznym. Jeneralowi Almonte, który powrócił z Europy dla organizowania wyboru Arcyksięcia Maxymiliana, Anglicy podobno wylądować nawet nie dozwolili, nie chcąc wywierać żadnego parcia na opinię publiczną w Mexyku.

Według prywatnej depeszy dziennika *Patrie* przybyła do Civitavecchia z Rzymu druga baterya 10. pułku artyleryi. W Rzymie panowała zupełna spokojność.

(Wiadomości bieżące. — Pałac krzyształowy.) Zawiązało się w Paryżu towarzystwo z kapitałem 25 milionów franków, mające na celu wybudowanie pałacu krzyształowego w lasku bulońskim. Pałac ten, którego budowę prowadzić ma znany budowniczy angielski Paxton, ten sam, co pierwszy angielski podobny pałac budował, przeznaczony być ma na ciągłą wystawę przedmiotów sztuk pięknych, przemysłu i kwiatów, i zarazem do koncertów i podobnych festynów ma być użyty.

(Fotografia.) Wyrok sądu policyi poprawczej orzekł, że fotografie nie mogą być uważane jako przedmioty sztuk pięknych, lecz jako płody technicznej operacyi, dlatego reprodukowane być mogą. Nadto rząd francuski zakupił tajemnicę Daguerra w tym celu, ażeby do powszechnego służyła użytku.

(Wojskowe ogrody.) W obozie pod Chalons powzięto i wykonano plan założenia ogrodów warzywnych, przez wojsko hodowanych. Teraz minister wojny miał postanowić, ażeby plan ten we wszystkich miastach garnizonowych zaprowadzony został. Wkrótce każdemu garnizonowi wojskowemu przekazana być ma znaczna przestrzeń gruntu, na którym żołnierze rozmaite warzywa sadzić i hodować będą. Spodziewają się, że w skutek tego systemu wojsko dostawać będzie lepsze racye żywności, praca zaś około gruntu żołnierzom przyjemną sprawi rozrywkę. Myśl ta zresztą nie jest nową, bo już Rzymianie podobnie postępowali.

Szwajcarya.

(Protestacya nuncyusza papieskiego.) Papieski nuncyusz Bovieri nie przestając na pierwszej odpowiedzi szwajcarskiej rady związkowej, że nie ma prawa w tej kwestyi rozstrzygać, zaprotestował na nowo przeciw rozporządzeniu rządu kantonu Zürich względem zniesienia klasztoru Rheinau. Odpowiedź rady związkowej będzie zapewne taka sama jak i na pierwszy protest.

Włochy.

(Odgłosy reakcyjne.) Z Neapolu piszą pod dniem 5go marca: Od dawna już organy legitimizmu zapowiedziały ożycie usiłowań reakcyi. Jakoż za pojawieniem się łagodniejszej pory wieści te niebawem się potwierdziły. Bandy Crocco i Schiavone usiłowały już wpaść do Kalabryi, chcąc się tam złączyć z wyprawą legitymistów, która z wysp Jońskich przybyć ma. Jenerał Remi wymaszerował z wojskiem i udało mu się zatrzymać ich pochód.

Niemce.

Berlin, 5. marca. (Izby pruskie.) W izbie panów przyjęto dzisiaj ustawę o odpowiedzialności ministrów; poprawki komisyi zmieniły tylko kilka mniej ważnych ustępów. Poprawkę pana Daniels, która wyrok do najwyższego trybunału przenosi, popierał prezydent Uhden i inni członkowie najwyższego trybunału, mimo tego przy imiennem głosowaniu odrzucono ją 70 głosami przeciw 43.

Komisya wojskowa izby deputowanych przystąpiła do obrady nad przedłożoną jej kwestyą, uchwaliła zaś, że wszystkie jej postanowienia mają być ewentualne. Sprawozdanie komisyi względem kwestyi niemieckiej i włoskiej odczytano i zatwierdzono.

Z Berlina donoszą, pisze *Gaz. wied.*, że książę Hohenzollern złożył stanowczo prezydencyę rady ministrów. Rozprawy z księciem Ujest toczyły się jeszcze. Komisya regulaminu spraw izby deputowanych proponuje, aby wybór bióra nastąpił po sprawdzeniu połowy wyborów, i aby czterotygodniowa próba wyboru prezydenta odbywała się tylko na pierwszej sesyi każdego peryodu legislacyjnego. Izba może uchwalić obradę nad wnioskiem nawet bez poprzedniej narady w komisyi. Wnioski naglące będą uchylone. Pięćdziesięciu członków mogą proponować dyskusyę nad interpelacyą. Mówienie z miejsca dozwolone. Petycye będą brane pod dyskusyę tylko na wniosek odnośnej komisyi lub przynajmniej 15 członków. Wniosek zformułowanego projektu do adresu, będzie przypuszczany. Dalsze wnioski komisya uchyla.

Wniosek Hagena został przyjęty 171 głosami przeciw 143 pomimo oświadczenia ministra finansów, że zajście pomiędzy izbą a rządem dotyka nie części, ale całe ministeryum. *Nat. Ztg.* nazywa ten wypadek najważniejszym ze wszystkich w ciągu tegorocznej sesyi.

Frankfurt, 6. marca. (Posiedzenie sejmu związkowego.) Nie zaprzeczają wcale, że na posiedzeniu w d. 8. marca będzie wniesiony wspólny projekt Austryi i Prus w sprawie elektorstwa heskiego. Wedle uchwały z 13. lutego, przyjdą także pod głosowanie wnioski wydziału wojskowego w sprawie obrony nadbrzeżnej.

Koburg, 4. marca. (Opiekun książąt koburskich.) Do *Zeit* donoszą: Opiekunem książąt angielskich, którzy jako synowie zmarłego księcia Alberta są także książętami książęcego domu Koburg i Gotha, mianowano Króla belgijskiego, który też przez zastępcę złożył w tutejszym sądzie obwodowym stosowną przysięgę. Zbyteczną zdaje się być wzmianka, że ta okoliczność nie ma wcale związku z przedłożeniem ustawy o zawiadowaniu majątkiem, jak również z postanowieniem zasadniczej ustawy państwa, wedle której zawiadujący rządem powinien być osobistym opiekunem małoletniego księcia.

Rosya.

Petersburg, 28. lutego. (Wypadki w Turkestanie.) Z kraju Kirgizów od granicy Syr Daria donosi *Allg. Pr. Ztg.* o zajściu z Kokanzami, którzy zwykle napadają handlowe karawany nomadyjskich Kirgizów. Dlatego to w zeszłym roku zburzono twierdzę Kokanzów Jani-Kurgane a założono rosyjską, Dżulek, co przyczyniło się do utrzymania pokoju w lecie i jesieni. Z nadejściem zimy Kokanzowie zaczęli budować nową twierdzę Dine Kurgane. Dowódzca Orenburga wysłał jenerał porucznika Desvouts, który jak donosi telegram d. 1. lutego twierdzę zdobył i zburzył.

(Sprawa włościańska.) Komisya specyalna po ogłoszeniu uwłaszczenia utworzona, która pod prezydencyą Wielkiego księcia Konstantego miała kwestye odnośne rozstrzygać, wydała memorandum dla przyspieszenia dzieła emancypacyi. Chodzi o zapewnienie dziedzicom pewnych pieniężnych korzyści, aby im ułatwić ofiarę ostatniej piątej części sumy wykupna, którą poddani spłacić mieli. Zaproponowano więc, aby kasy emerytalne ministeryum wojny i marynarki zobowiązały się lokować swoje fundusze na 5% obligacyach indemnizacyjnych, i aby państwo zobowiązało się przy sprzedaży dóbr rządowych, przyjmować te obligacya *al pari*.

Dnia 13. lutego ogłoszono budżet specyalny na rok 1862 dla Wielkiego księstwa finlandzkiego.

Ostatnie wiadomości.

Paryż, 10. marca. Dzisiejszy „Monitor“ podaje sprawozdanie Foulda, wedle którego wypadek konwersyi wynosi 602.575 sztuk obligacyj trzydziestoletnich i 131¼ milionów renty. Pozostaje jeszcze 42% milionów renty, z których około 30 milionów oświadczono zą nieruchome. Minister obmyśli środki, by ukończyć konwersyę. — Wypadek osiągnięty dozwoli zmniejszyć dług bieżący przeszło o 155 milionów.

Turyn, 9. marca. „Opinione“ dowiaduje się, że departament spraw zagranicznych ma być poruczony margrabiemu Lauli, byłemu posłowi przy dworze petersburskim.

Ricasoli dziś udaje się do Szwajcaryi. Garibaldi prezydował na zgromadzeniu komitetu di Provedimento w Genui. Mówił, że poczytuje sobie za szczęście przewodniczyć zgromadzeniu reprezentantów Włoch, i ubolewał nad nieobecnością członków z tych prowincyj, które są jeszcze w niewoli. Przysięgał, że je uwolni, i upominał do zgody i jedności. Wtedy pokonamy całą tyranię i rozszerzymy wolność zewnątrz półwyspu na każdy lud zostający w niewoli.

Vera Cruz, 9. lutego. Sprzymierzeni nie postąpili naprzód, lecz ruszą dopiero 20go b. m. Jenerał Prim postępuje surowo z mieszkańcami Vera Cruz, i nałożył na nich podatek przymusowy. W Honduras wybuchła rewolucya. Pierwszą jej ofiarą był prezydent, którego zamordowano.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w drugiej połowie lutego b. r. na targach w obwodzie czortkowskim, kołomyjskim, lwowskim, rzeszowskim, samborskim i tarnopolskim.

	Obwód											
	Czortków		Kołomyja		Lwów		Rzeszów		Sambór		Tarnopol	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	72	3	82	4	78	4	95	4	57	4	25
„ żyta . . .	2	90	2	84	3	11	2	85	3	12	2	80
„ jęczmienia .	2	32	1	95	2	35	2	44	2	31	2	35
„ owsa . . .	1	57	1	26	1	33	1	40	1	11	1	42
„ hreczki . .	2	54	2	30	2	61	2	64	3	6	2	85
„ kukurudzy .	2	49	2	19	.	.	.	.	3	65	3	.
„ kartofli . .	.	79	1	5	1	45	1	16	1	63	.	95
Cetnar siana . . .	1	51	.	88	.	93	1	9	.	92	1	20
„ wełny	.	.	35	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	44	.	.	.	.	.	18	67	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	9	78	6	25	10	25	7	60	7	93	12	50
„ „ miękkiego	7	50	4	.	8	.	5	84	5	90	9	50
Funt mięsa wołowego	.	10	.	$11\frac{1}{3}$	.	13	.	$12\frac{1}{2}$	.	$13\frac{2}{3}$	.	13
Mas okowity . . .	.	43	.	59	.	65	.	88	.	73	.	50

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11 marca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Jabłonowski Stan., z Artasowa. — Guzkowski Kaj., z Nowego miasta. — Grocholski Kaj., z Wybranówki. — Pieńczakowski Józef, z Wybranówki. — Brocki Henr., z Jaslan. — Hr. Koziebrodzki Wład., z Podbórza.

Hotel europejski: Wybranowski Alex., z Uszkowiec. — Truskolawski Leon., z Streptowa. — Hordyński Stan., z Sądowej wiszni.

Hotel angielski: Dworski Alex., adw. kraj., z Przemyśla. — Łopuszański Bol., z Czyżyk.

Hotel krakowski: Radliński Karol, z Kamionki. — Romaszkan Jakób, z Korzyłowiec.

Do domu zajezdnego nr. $179^{2}/_{4}$: Pohorecki Kaj., z Horpina.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. marca.

PP. Croasse Lud., do Kozelowa. — Smarzewski Alex., do Kozówki. — Fazzi Ant., c. k. lekarz pułku, do Przemyśla. — Hr. Komorowski Ad., do Konotop. Kęplicz Marc., do Artasowa. — Obertyński Henryk, do Cieląża. — Cywiński Lud., do Uhrynkowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. marca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327.57	— 1.8	100 0	wschodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.35	+ 2.4	75.0	„	„	jasno
10. god. wiecz.	327 94	— 0.2	83 2	„	„	pochmurno

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Sierota z Lowood,“** dramat w 2 oddziałach w 5 aktach.

Kurs lwowski.

Dnia 11 marca		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	45	6	51
Dukat cesarski . .	„ „	6	47	6	52
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	18	11	30
Rubel srebrny rosyjski .	„ „	2	14	2	16
Talar pruski	„ „	2	4	2	6
Polski kurant i pięciozłotówka .	„ „	—	—		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	40	80	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	40	84	—
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	195	67	197	17
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	68	83	69	40
5% Pożyczka narodowa . .	bez kuponów	83	42	84	8

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. marca.	Instytut				Za kupon wypada	
	kupuje		sprzedaje			
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	—	$77^{7}/_{9}$
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	26	—	$81^{2}/_{3}$

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 11 marca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84 10. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 25; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 824 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 199.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137 70. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 136 35

KRONIKA.

(Szczegóły biograficzne o nowych ministrach włoskich.) „Italie“ podaje następujace szkicy biograficzne teraźniejszych kolegów Ratazzego:

Teraźniejszy minister wojny, Petitti, Piemontanin, był jeneralnym sekretarzem Lamarmory, gdy tenże sprawował urząd ministra wojny. Po wystąpieniu jenerała Lamarmory z gabinetu, otrzymał Petitti, w ówczas pułkownik sztabu jeneralnego, rangę jenerał-majora, a po kampanii z roku 1859 stopień jenerał-lejtnanta. Aż do mianowania swego ministrem wojny był Petitti naczelnym komendantem drugiego korpusu armii, którym dowodził pierwej Lamarmora, teraźniejszy prefekt Neapolu.

Minister finansów Sella, również Piemontanin, i młody jeszcze mężczyzna, ma być bardzo zdolnym inżynierem. Jego zdolność i czynność zwróciły na siebie uwagę izby, do której przysłało go rodzinne miasto Biella, i gdy Cavour poruczył panu de Sanctis departament nauk publicznych, radził mu przybrać Sellę za sekretarza, co też istotnie się stało. Poźniej podał się Sella do dymisyi i otrzymał od rządu kilka ważnych misyi, między innemi przeprowadzenie reformy szkół publicznych w Neapolu, z czego wywiązał się z wielką zręcznością.

Admirał Persano jest także Piemontanin. Jego przeszłą karyera jest dobrze znana. Dowodził flotą sardyńską podczas zdobycia Ankony i oblężenia Gaety.

Minister robót publicznych, Depretis, jest również jak poprzedni ministrowie rodem z Piemontu i należy do rzędu najzdolniejszych adwokatów turyńskich kratek. W izbie deputowanych, gdzie od pierwszych sesyi prawodawczych zasiada po lewicy, występował często przeciw gabinetowi. W czasie zdobycia Palermu w r. 1860, powierzył mu Garibaldi w porozumieniu z Cavourem predyktaturę Sycylii, którą jednak niedługo piastował.

Pepoli, minister handlu i rolnictwa jest rodem z Bononii. Jak wiadomo, pochodzi on z księżniczki Murat i jest przeto kuzynem Cesarza Napoleona. Od studyów literackich, którym poświęcał z początku przeszedł wnet na pole ekonomii politycznej i wiadomości finansowych. W roku 1859 podczas wojny zaszczycało go rodzinne miasto kilkakrotnie ważnemi misyami, a po zawarciu pokoju w Villafranca obrany został deputowanym, zaś wkrótce potem mianował go Cavour nadzwyczajnym komisarzem królewskim w Umbryi, gdzie wydał ważny dekret względem zniesienia klasztorów. Odtąd zasiadał zawsze w lewem centrum izby i głosował z przyjaciółmi Ratazzego.

Mancini, minister nauk publicznych, jestto sławny adwokat neapolitański i prawnik. Już od dłuższego czasu przebywa w Turynie i mianowany był przy tamtejszym uniwersytecie profesorem praw internacyonalnych. W parlamencie odznaczył się wkrótce swoja wymową. W czasie anexyi prowincyi południowych poruczył mu Cavour dykasteryum łaski i sprawiedliwości, z której to misyi wywiązał się jak najchlubniej. Zaś od kilku miesięcy spotkał go ten nadzwyczajny zaszczyt, że Król poruczył mu wykładać młodemu księciu prawo konstytucyjne.

Pokazuje się więc, że żywiół piemoncki przeważa znacznie w teraźniejszym gabinecie. Ratazzi, Petitti, Sella, Persano i Depretis są rodem z Piemontu; Romagnę reprezentuje tylko Pepoli, a Neapol Mancini. Toskania, która miała przewagę w dawnem ministeryum, nie miała dotąd żadnego reprezentanta w nowem; dlatego znajdzie pewnie dobre przyjęcie mianowanie senatora Poggi z Toskanii w miejsce Sycylianina Cordovy, którego nagła dymisya nie może wcale zadziwiać po wotum nieufności, jakiem powitała lewica nowomianowanego ministra sprawiedliwości.

Do nowego ministeryum przybyło jeszcze świeże imię, p. Nazzari członek senatu, mianowany ministrem bez departamentu. Jestto Lombarda, i on najpierwej oświadczył się w swojej ojczyźnie przeciw rządowi austryackiemu.

Główny Redaktor *M. Szczepanowski Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*